

Obarvajo se oranžno in se veselijo monarhije

Nizozemski Koningsdag Mladi aktivno soustvarjajo praznično dogajanje, pravita Douwe Blok in Eline Ouwers. To je dan, ko se razlike zabrišejo, ulice pa napolnijo z glasbo in zabavo

Povezani v oranžni barvi Barvo nizozemske kraljeve hiše nosijo prav vsi, saj bi se drugače počutili izključene

Martin Kits Nieuwenkamp
Tadeja Gergolet

AMSTERDAM Koningsdag, ki v nizozemščini pomeni kraljevi dan, je eden najbolj živahnih in prepoznavnih praznikov na Nizozemskem. Njegove korenine segajo v konec devetnajstega stoletja, ko so prvič praznovali rojstni dan kraljice Wilhelmine kot izraz narodne povezanosti in vzbujanja narodne identitete.

Skozi desetletja se je datum praznika spreminjal, danes pa ga praznujejo 27. aprila, na rojstni dan kralja Willema Alexandra. Ulice mest se obarvajo oranžno, barvo kraljeve hiše, ter napolnijo z glasbo, sejmi in množicami ljudi, ki skupaj praznujejo.

Posebno vlogo imajo mladi, ki aktivno soustvarjajo dogajanje: organizirajo zabave, nastopajo na ulicah in sodelujejo na t. i. *vrijmarkt*, prostem trgu, kjer prodajajo rabljene predmete. Zanje *Koningsdag* ni le praznik, temveč tudi priložnost za druženje, povezovalje, ustvarjalnost in izražanje svobode. O tem sta za @Direkt spregovorila Douwe Blok, 19-letni študent iz Amsterdama, in Eline Ouwers, 20-letna študentka iz Maastrichta.

Brez političnih sporočil

Douwe kraljevi dan opisuje kot »najbolj zabaven državni praznik«, ko so vsi dobre volje in prijazni drug do drugega. Po njegovih besedah je najopaznejša značilnost dneva ravno oranžna barva, torej barva ni-

zozemske kraljeve hiše, ki jo nosijo prav vsi, saj se drugače zlahka počutiš izključene. V mestih potekajo veliki boljši sejmi, na katerih ljudje prodajajo rabljene predmete ali organizirajo igre.

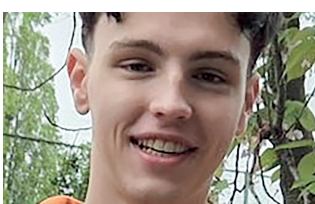
Tudi Eline kraljevi dan povezuje z lepimi spomini iz otroštva. Spominja se, kako je tudi sama s prijateljico vsako leto prodajala stare igrače na odeji na ulici in tako zaslužila denar za nove. »To je bil eden najbolj zabavnih dni v letu,« pravi. Po njenem mnenju vzdušje najbolje opiše nizozemska beseda »gezellig«, ki v prevodu pomeni mešanico topline, prijetnosti, veselja in navdušenja. Ljudje se zberejo v središčih mest ali vasi, se pogovarjajo in preprosto uživajo v skupnosti. Ob tem v večjih mestih, še najbolj v Amsterdamu, potekajo zabave z glasbo, bodisi na ulicah bodisi po kanalih in na čolnih.

»Včasih je veljalo, da je ta dan dovoljeno skoraj vse,« pravi Douwe, a dodaja, da oblasti v zadnjih letih uvajajo strožja pravila glede alkohola in varnosti.

Oba sogovornika se strinjata, da kraljevi dan nima izrazitega političnega pomena. Za Douweja je to predvsem praznik zabave in pozitivne energije, brez skritih političnih sporočil. Eline poudarja, da tega dne tudi politiki stopijo v ozadje in se pridružijo praznovanju kot navadni državljani. Tradicija prodaje predmetov na odejah po njenem mnenju simbolizira preprostost in poveza-

Eline Ouwers OSEBNI ARHIV

Douwe Blok OSEBNI ARHIV

nost, torej razveseliti druge z nečim, česar sam ne potrebuješ več.

Kralj s simbolno vlogo

Posebno vlogo pri prazniku ima seveda kraljeva družina. Douwe meni, da ima pomembno mesto v nizozemski identiteti, zlasti med starejšimi generacijami. Poudarja, da je Nizozemska ustavna monarhija, v kateri ima kralj predvsem simbolno vlogo, dejansko politično moč pa ima demokratično izvoljena vlada. Prav ta simbolna funkcija se mu zdi prednost, saj kralj lahko predstavlja državo brez političnih interesov in tako krepi mednarodne odnose. Zato podpira ohranitev monarhije tudi v prihodnje.

Eline monarhijo dojema nekoliko bolj sproščeno, a prav tako pozitivno. Priznava, da se Nizozemci včasih pritožujejo nad stroški kraljeve družine, a hkrati radi spremljajo njihovo delo, občudujejo kraljico Máximo in se šalijo na račun kralja. Po njenem mnenju kralj in kraljica dobro predstavljata državo. Med mladimi ni močnih političnih stališč glede monarhije in jo večinoma sprejemajo kot del sistema.

Koningsdag, kraljevi dan, tako ostaja predvsem praznik skupnosti in veselja. Čeprav ima korenine v monarhiji, ga mladi, kot sta Douwe in Eline, doživljajo predvsem kot dan, ko se razlike zabrišejo, ulice napolnijo z glasbo in smehom ter ko se vsi, vsaj za en dan, počutijo povezane v oranžni barvi.

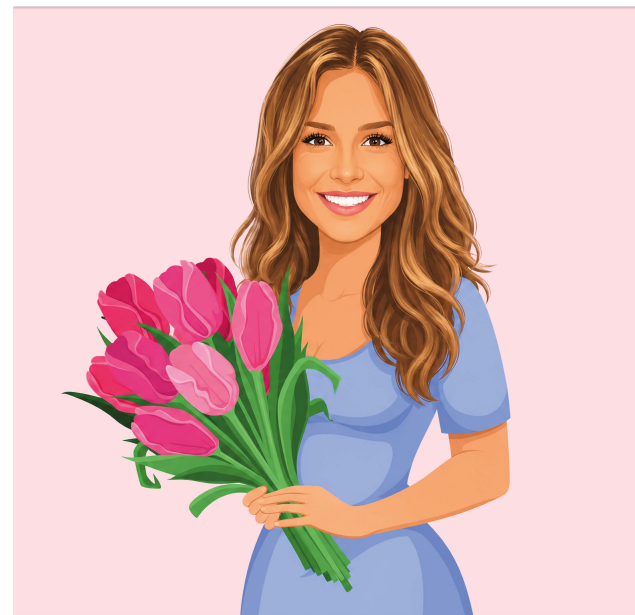
Instagram

@direkt_pd #bodidirekten

Meme Damir Terčon

Komentarji Marco D'Errico

@DIREKT direkt_pd

❤️ 💬 📌

- sergio_mattarella:** Nicole, vesel materinski dan tudi tebi!
- lucianalittizzetto:** Kaj zdaj – tudi na Kvirinalu se dogajajo bizarne stvari?!
- Donaldtrump:** Ja, nihče ni nezmotljiv, jaz to dobro vem ...
- giorgia.meloni:** A boš dal kej mira, ti ni bilo dovolj kritizirati papeža?
- Donaldtrump:** Ah ja, tudi njega bom špikal še naprej.
- Eurovision_song_contest:** Dajte malo miru, saj se prihodnji teden začne Evrovizija!
- fanpage.it:** Ulala, drugi kažini na sporedu.
- ANSA:** ansa.official: Kolegi, juhuhu, čaka nas veliko dela.

Bodimo zmeraj direktni!

Sodelavke in sodelavci mladinske strani @Direkt: **Svetlana Breclj, Julija Cante, Martina Cavotta, Nika Maria Costantin, Marco D'Errico, Malina Dolhar, Lapo Farolfi, Emil Favento, Mila Gergolet, Tadeja Gergolet, Sara Hlabian, Elisabetta Lovero, Martin Kits Nieuwenkamp, Francesco Petaccia, Veronica Piredda in Damir Terčon.** Pridruži se nam! Z nami stopi v stik prek Instagrama. Beri nas vsak petek.

Maj simbol rasti, življenja in plodnosti

TRST Ste se kdaj vprašali, od kod izvira praznovanje prvega maja kot praznika pomladi? Njegove korenine segajo v poganske čase, ko so ljudje naravo častili kot vir življenja in blaginje. Verjeli so, da jim bo ob spoštljivem ravnanju in daritvah povrnila z obilno letino.

Iz teh verovanj se je razvilo praznovanje, posvečeno rodovitnosti in obnovi narave. Praznik spremlja tudi bogata simbolika: majsko drevo oz. majev drog predstavlja moški ud, t. i. kranclji – obroči, ki visijo pod njim – pa ženskega. Njuna združitve simbolizira rast, življenje in rodovitnost, zato še danes po Sloveniji ob porokah postavljajo mlaje. **Sara Hlabian**